

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie SSA X.Y.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 19 lutego 2025 r.

na posiedzeniu niejawnym

wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I ZI 37/24

na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 § 24 ustawy o Sądzie Najwyższym

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Regionalnej we W. wystąpił z wnioskiem z 7 sierpnia 2024 r. o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I ZI 37/24, z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy dotyczącej wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej w postępowaniu przygotowawczym (sygn. [...]) sędziego X.Y.

Pismem z 11 września 2024 r. SSN Tomasz Demendecki złożył wniosek o wyłączenie SSN Macieja Pacudę i Martę Romańską od udziału w sprawie I ZB 66/24, z uwagi na brak bezstronności wskazanych sędziów.

Sędzia SN Tomasz Demendecki, pismem z 5 lutego 2025 r., w odpowiedzi na zarządzenie Sądu Najwyższego złożył stanowisko w związku z wnioskiem Prokuratury Regionalnej we W. o zbadanie spełnienia przez niego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I ZI 37/24 wskazując, że postanowieniem z 30 stycznia 2025 r. (I

ZO 148/24) Sądu Najwyższego został wyłączony od udziału w sprawie I ZI 37/24. Tym samym SSN Tomasz Demendecki zaznaczył, że wniosek w sprawie I ZB 66/24 w jego ocenie stał się bezprzedmiotowy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W świetle przedstawionych wyżej okoliczności jest niewątpliwe, że opisany wyżej wniosek, złożony w oparciu o przepis art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, nie może być merytorycznie rozpoznany. Okoliczność, że sędzia Sądu Najwyższego Tomasz Demendecki został już wyłączony od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZI 37/24, uniemożliwia bowiem przeprowadzanie analiz pod kątem tego, czy sędzia – na gruncie tej sprawy – spełnia wymogi niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Procedura zainicjowana wspomnianym wnioskiem stała się zatem bezprzedmiotowa.

Mając na uwadze fakt, że ustawa o Sądzie Najwyższym w art. 29 § 24 stanowi, iż w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności oraz postępowania odwoławczego, stosuje się odpowiednio przepisy o zażaleniu obowiązujące w postępowaniu, którego wniosek dotyczy (czyli w sprawach karnych – przepisy o zażaleniu zawarte w Kodeksie postępowania karnego), w tej sytuacji należało odwołać się do art. 430 § 1 k.p.k.

Przyjęcie wniosku złożonego w trybie art. 29 § 5 uSN i poddanie go dalszej procedurze (losowanie sędziów) oznacza, że obecny etap postępowania to dalej postępowanie przed Sądem Najwyższym, który wprowadzie jest właściwy funkcjonalnie do rozpoznania tego środka procesowego, ale nie może go obecnie rozpoznać w trybie art. 29 § 15 uSN, skoro wniosek stał się bezprzedmiotowy, na skutek uprzedniego wyłączenia sędziego poddanego procedurze testu z art. 29 § 5 uSN. Taka sytuacja powinna prowadzić do zakończenia postępowania w formule procesowej, adekwatnej do tej jaka występuje w takim układzie procesowym w postępowaniu zażaleniowym w procedurze karnej. Z tego powodu uznać należało, że skoro wniosek został przyjęty przez Prezesa Izby Odpowiedzialności Zawodowej jako dopuszczalny w momencie jego składania, ale obecnie nie może on być dalej procedowany - z powodu wyłączenia sędziego, którego

przedmiotowy wniosek dotyczy, to przepisem prawa procesowego, który winien być w tym zakresie stosowany, jako norma odesłania jest art. 430 § 1 k.p.k. Przepis ten nakazuje sądowi odwoławczemu, który ma rozpoznać zażalenie (taki tryb wskazuje w art. 29 § 24 uSN), pozostawić bez rozpoznania niedopuszczalny środek odwoławczy, który został przyjęty przez prezesa sądu pierwszej instancji (tu: Prezesa Izby Odpowiedzialności Zawodowej). Wprawdzie przepis ten wskazuje, że następuje to w sytuacji wniesienia środka odwoławczego po terminie lub przez osobę nieuprawnioną, albo gdy jest on niedopuszczalny z mocy ustawy, ale trafnie podnosi się, iż takie rozstrzygnięcie należy wydać wtedy, gdy przedmiot zaskarżenia przestał istnieć (por. T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Art. 1-467, Warszawa 2014, s. 1424; J. Matras (w:) K. Dudka (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2020, s. 947 i przywołane w przypisie orzecznictwo).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[M. T.]

[a.t.]